

„Застава“ издава сваки дан дваула, а недељом сваке и данама сва недеље и свака једаред.

Цена је за Угарску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно шаље на један месец 2 вр. 40 пот.

Поједини јутарњи бројеви стају 2 потуре.

ЗАСТАВА

За огласе плаћа се по 12 пот. од сваке прете оваких штихних слова.

Уредништво „Заставе“ је у кући г. Ј. Т. Чавића. Администрација „Заставе“ налази се у кући где је Милетићева штампарија у главној ул. бр. 12

Поједини јутарњи бројеви стају 2 потуре.

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ.

(Јутарњи лист.)

ИЗДАЊЕ „РАДА“ ДЕОНИЧАРСКОГ ДРУШТВА У РУМИ.

Босна »поносна«.

Јад и жалост, плач и лелек, ујаси и јаук само можете да чујете из ове несретне земље. Ко је иоле посвећен у живот и рад наше браће у Босни и Херцеговини тај зна, да се боре за своју веру, за своју народност и свој опстанак. Народ је повосит јер је син поносите земље, народ је храбар, јер га је дична мајка родила, али има нада собом несавесне у правнике, која су му стали ногом за врат и гњаве га као дивдушманин. На свима позицијама, где су масни валогаци седе странци, власт је у туђинским рукама, само је радња свага у народа, само је народ ту да издире и ради за другога.

Када сте чули из Босне радосне вести? Када сте чули, да је у Босни добро? Никад. Али црне гласове можете сваки дан да чујете. Јауци се чују широм света, па ипак — у просвећено доба, када се свуда шири слобода и једнакост, у Босни диже главу аждаја, која хоће да згави тај бедни народ. — Ко су силиници у Босни? Један Штадлер, Коста Херман и т. д. А где су синови земље? Под јармом. А где су прваци народни? Под притиском странаца — силиника. — Умро је Калаи, али под њиме су се изродили и освајали калајчићи, који су од Калаја научили како треба у лапце спутати један несретан народ.

Па докле тако? Зар нема помоћи овом бескрајном и беспримерном терору. Зар нема људи, који би им могли помоћи пружати? Има их, који громко подижу свој глас, али су облаци над Босном тако густи, да се још громови не чују, али ће се једном морати чути, док се ти облаци уклоне, док се мало разведри, док сунце лепше будућности сивне.

Како је у Босни, нека илуструју речи једног Србина чиновника у Босни, који се једном свом пријатељу у писму овако јадиковао: „Ја сам тако несретан, да би пре волео и просјак бити само да имам своју слободну вољу, био би задовољан и са кором хлеба, само да ми је миран живот, сретним би се осећао да осетим да нема више тих тепских ланаца, па ма камење лукао по друмовима“. — Треба ли још више? Може ли чемерније бити. О Босна „поносна“.

З б о р

само остале странке у Малој Вашици.

Драга браћо!.. Гледам вас... Тошам се од милине... Мислим да сам у рају, јер видим око себе изабрани народ, којег је сам господ овамо послао, да види, да чује, да се одлучи

за оно, што је добро и спасоносно...

Овако је поп Шумановић угрђан Христовом капљицом — глумачким тоном — отпочео следити својим вернима да их спасе од заблуда.

Тако је следити отпочео онај поп Илија, који је био најважнији пристапа Вацког и Куеновштине. То је онај поп, који је с висине презреним оком гледао своје колеге попове, како се брину и печале да сруше ступ Куенов — лепог Стеву — па да на његово место поставе Душана Поповића. То је онај поп, који је пригодном избора цело време стајао за општенинским вратима и слушао, који ће кандидат победити, док су његова остала браћа грозничаво радили, трчала и купила гласове за Душана. То је онај поп, који је иза врата мислио, да лепог Стеви нема више места на сабору, па да га нити његов глас спасити неће, па због тога нехтеде, кад га прозваше свој глас ником дати. То је онај поп, којег су и други и трећи пут на гласање звали, али он ни да би се иза врата магнуо — машући на писаре руком, да ћуте — да се не зове.

Па шта је напоследку било? Кад је било све свршено, у последњој секунди, кад се избор закључати имао, кад је Душан Поповић победио лепог Стеву са три гласа већине, кад је поп Илија сигуран био, да нико више гласати неће, онда је истом пред поверенство одважно ступио речима: „Ја гласам за доктора Душана Поповића“!

Тако се тај славни муж код избора исказао, па сад може да има заслуга за самосталну странку, тај, који је пустио своје парохијане, нарочито батровчане саме себи, па као изгубљени гласовали су куд је која хтео.

Морамо признати, да је поп Илија од избора до данас први опозиционалац. Он свуд и на сваком месту устаје и говори проти влади. После избора ни где још скупштина без попа Илије није била — увуче се макар га невали, улизује се не би ли и њега сад кад се све у земљи друччије окренуло и њега какав мандат вапео.

Он је већ данас потпуно сигуран, да је доктор Жарко Миладиновић у мартиновачком котару насео, да Жарко нема пристапа никакових да већ сам народ види да поред Жарка пропасти мора и њега огромна већина позива, да се прими тога мандата, да и они могу имати ваљана заступанка.

О, попе Илија!.. скани се хорави посла... седи код куће па изиђи не иди, биће ти много боље. Ти си човек вешт у свему, па ћеш наћи забаве и код куће. Држи се програма којег си добро изучио. Оснуј

карташка клуб и набави добра вина, ту можеш говорити, ту си добро практичан а мани се сабора и којекаквих мајдата!..

Један догађај при прен су Ракоцијева пепела.

Срби из Србије њих преко две стотине били су на засебној лађи „Шумадија“ отпловили у Оршаву, да положи венац на самртни ковчег Ракоцијев и да даду и том приликом израза својим пријатељским осећајима према Мађарима. При полагању тог венца уједно би један од говорника указао био на прославу и израза Мађарима пријатељске осећаје Срба из Србије. Кад су стигли у Оршаву, тамо им је најављено да званично не могу учествовати у светковини. Дипломатским су путем требали претходно да пријаве своје учешће. Из тога разлога нити могу званично дочекани нити који од њих говорити. И тако су Срби из Србије без и једне речи могли само да положе венац на самртни ковчег Ракоцијев. По себи се разуме да је ово врло немилостиво дирнуло Србе из Србије, који на засебној лађи одоше у Оршаву само да тој свечаности присуствују. — Мађарорска“ наводећи целу ову ствар вели како би жалосно било, кад би тај случај који се збио ли због уобичајене дипломатске формалности био по пријатељство и братимљење Срба и Мађара од штетног утицаја. Срби су и овом приликом показали своје пријатељство према Мађарима, који су захвални на томе и трудиће се да непромењеном љубави пораде и даље да се братство између ова народа одржи — Ми ћемо се још осврнути на ову ствар.

Демонстрације проти „Хрватском Дневнику“.

Заграбачки честити „Покрет“ пишучи о последњим демонстрацијама у Сарајеву, вели ово о узроцима тих демонстрација: Уз ок овим демонстрацијама је управо безобразно изазвано писање „Хрватског Дневника“ о Србима и свему што је српско. Писање тога поповскога листа прекорачује већ одавна границе сваке и најпростије полемике, те више није него једно непрестано гомилање најтежих увреда на сав српски народ, његово име (назива Србе конзервативно „влашчад“, да су „ешкија“, „робијаши“, да су „сипши с коца“, „мафијом“ итд.) и све што је Србима свето.

Разумје се, да ће Штадлер-Шегвићев лист прикавати ствар, као да је то била демонстрација против Хрватима у опће — што не одговара истини, јер за вријеме цијеле демонстрације није пао ни један поклик проти Хрватству. Али ако „Хрватски Дневник“ своје изазовно писање настави и даље, он ће је

дини проузроковати, да се у Босни међу Срби и Хрватима опетује сав онај братоубилачки бој, ради којег се у Хрватској данас сваки поштен човек стиди. У опће су данас за одношај Хрвата и Срба у Босни одговорни једино Штадлер и босанска влада, која као да насртање Штадлерове клице на Србе погудује.

Босанске новине.

Босанска влада све могуће чини да онемогући или бар оштећа излажењу данас јединог слободног српског листа „Српске Ријечи“. Из сваког броја брише по читаве ступце, а кад год и по читав лист. Од какве велике штете је овај незаконит поступак босанске владе по „Српску Ријеч“ може се проценити само овда, када се зна, да се све ствари морају штампане поднети на цензуру. Пошто је „Српска Ријеч“ једини слободан српски политички лист, а скоро би могла наступити опасност да би овај лист због силне штете које му цензура наноси, могао престати излазити, то ми препоручујемо овај лист свима српским читатељима да се претплате на њ. „Српска Ријеч“ је уједно верно огледало свих неправди, насиља и безакоња босанске управе.

Против алкохола приликом избора.

Као што је повнато у Аустрији намерава сабор да донесе нов изборни ред за избор посланика на државни сабор. Аустријско антиалкохолно друштво поднело је петицију на одбор за примање овог законског пројекта да се у новом изборном реду изрече, да на дан избора посланика за државни сабор у месту избора буду све гостионице затворене, у којима се се точе жестока пића, ко би против овог прописа грешио да се има сматрати, да је исти грешио против изборног закона и да се има казнити. У овој петицији се тврди, да силно пиће алкохола проузрокује фалсификоване изборе. На послетку се указује, да овакав закон већ постоји у северно-американским државама. Ово би заиста био један добар закон, који би у многим допринео чистоти избора посланика. И код нас би то ваљало увести.

Недајте деци машине у руке.

Из Деве јављају, како је у општини Пишки беснео велики пожар. Деца су се играла паликућа и у сирги запалила кокошињак Аврама Глигорчика Ватра је муњевитом брзином захватила суседну кућу и стаје. Изгорело је десет станова и многе стаје и зграде, које су биле пуне хране. Штета је велика и у толико осетнија, што је врло мали део био осигуран. Сваки час се на жалост дешавају несреће, што деца могу да

се дочепају машина, па при свем том и опет су многи родитељи лакоумислени, док не прођу тако а можда и горе од Аврама Глигорчика.

Свачег на свету.

Сваког се скоро дана може читати, како је себи одузео живот овај или онај, или ова ил она. Већим делом се само убиства догађају због оскудице, беде, глади, несретне љубави и т. д, но јуче се десило један доиста редак случај. Како из Лондона јављају, убио се неки Јосиф Гифорд и то на врло особен начин, као што је врло особен и урок самоубиства Јосиф је наследио од својег оца грдно имање, поплашио се јако да неће умети да руководи тим великим имањем и то га је навело да се убије. — У врту су имали један стари топ, из којег су пуцали за време равних овчаности. Гифорд је тај топ напунио ексерима, сачмом, разним комађем од гвозђа, за тим се испред лопа и овај потпалио. — По себи се разуме, да му је и глава и тело све раскомадано.

Луда у енглеском сабору

Јављају из Лондона: На јучерашњој седници доњег дома начинио је један човек велику уабуну на галеријама за публику. Изглед овог човека беше ексцентричан, одело налик на турско који је изненада устао и увикнуо: Ја сам британски поданик, доносим поруку од Бога. — Чиновници саборски одма су уклонили странца са галерије. Тврде да је дошао са острва Маурицаја, а болује од верске маније, иначе је безопасан.

Атентат са бомбом против једне школе

Јављају из Повена: У селу Бендиково бацили су у школску зграду стакло пуно са петролејом. Школа је сасвим изгорела. Држе, да је овај атентат извршио један Пољак због немачке пропаганде у пољским школама. У бронбершом селу двадесет хиљада пољских младића-ученика откавали су похађање немачке наставе у науци вере.

Велки пожар у Паризу.

У једној творници у Паризу ово дана избио је велики пожар. Једна жена је од страха умрла. Творница гласовира изгорела је сасвим, којом је приликом начињена велика штета

Радозналост платила главом.

У Будимпешти се беше искупио силан свет да дочека самртне остатке Ракоцијеве. Жена Марија Пехет, која је хтела по-што по-то све да види, поспе се на стаклени кров од станице. На несрећу њену прене под њом стаклена плоча и она паде на калдрму. Била је на месту мртва. И тако је на жалост своју претерану радозналост платила главом

Прорачун ђубрета.

Тежина произведеног ђубрета која се има од стоке очекивати овако се прорачунава: најпре се помножи збир суве масе укупне полагање хране са 2, онда се збир суве масе употребљеног материјала за стељу помножи са 4 и оба добијена броја саберу. Овај последњи збир показује тежину ђубрета, које имамо очекивати од полагање хране и стеље и то у умерено угорелом стању 75 процената воде.

ЛИСТАК.

Бич божји.

— Никола Јежов. —

I.

— Зовите ми Владислава! — викну пан Каменецкиј, гледајући кроз провор доле у двориште, где му је чељад тамо амо трчкарала и пунокрвни коњи рвали. — Хеј, људи! Па коме ја говорим? Где је то пијано песно? Зашто не стреља, јадник, кад га господар зове? Хеј, хеј! А ви млади господичићи, ваљада сте се најели бунике, шта ли? Божеско, одговори ми једаред.

— Није добро господару, — рече Божеско. — Владислав лежи, вије се као змаја, кад на њу ногом станеш.

— А Немац? да ли ради што?

— Кљука га лековима.

— Ако ли ми не излечи мога Владислава, — шибашу му ту научничку кожу.. Богородице! Ево га баш сам он иде амо и маше главом.. рђав знак! Хеј, докторе! Говори, не мучи ме? Како је Владиславу?

— Силни господару и војводи! — одговори му старац, пола пољски а пола немачки, пролазећи мимо провор. — Кад Б г не да, онда је и наука немоћна..

— Ако га не излечиш, шибашу те!

— Докан је већ лечењу. Владислав је умро, господару!

— Проклет био, немачка варалица, гадно копице, јудејски Жидове! Провјациј и Божеско, носите га у кошару, шибаште га док не цркне...

— Господару, господару! Омилуј се!.. викао је доктор рђавим пољским језиком. — Немој да ме бијеш..

— Децо! — рикао је пан Каменецкиј, — одведите ме Владиславу! Јао, изгубљена и верна слуго моја, најбоља и најмилија! А Немца шибаште, ране му заспите сољу и нека ми не изађе на очи жив из кошаре..

Пан Каменецкиј, још бунуван од спавања, јурну у двориште а одавде пође чељадској кући, и не хајећи, а можда и не чујући, јаук и запомагање Немца у кошари.

Владислав — јак и развијен Пољак од педесет година, — лежао је тамо на сламарици, сав згргчен и помодрео. Соба је ударала на сирће. Пан Каменецкиј стаде пред непомичним слугом, чушао је дуге риђе брке и подуго ћутао.

— Променуо се, јадник! — рече најпосле, глас му је дрхтао, а брк му је играо на уснама. — Променуо се и против своје воље! Хеј! племићи! Људи! Сахраните Владислава у моме првеном кафтану, звоните највећим звонима, попи реците да обуче најбоље одежде, а ђаке нека обуче у нове! О, вашао је месец мој! Сада ће ми бити мрачне ноћи без вернога пса! Божеско, дед ми један напитање медовине..

Пан Каменецкиј изађе у пространо двориште и вагну понуђени крчаг. Тада погледа густе редове слугу својих, — по лицу и оделу судећи, бежаху то злогласни разбојници са краковског пута — и гласно звижду:

— Хо, хо, хо! А зар у вас још није ударила велика болест? Та ви сте још момци на ногама? Али дед писару, реци ми колико ми витеза и бораца ђаво однесе, и без ножа и без сабље и без мушкете са добрим метком?

Један Пољак, русе косе, ступи напред и прочита белешке са једне свилене траке, јер не беше хартије. Беше ту много свакојаким имена: Игњатије Черевниј, Гриц Оборскиј, Мечеслав Ђуба, Оргентије Мигалскиј, Викентије Соловчијко, Марјан Акила и многи други. Беше их око 60. Последњи је био записан Владислав

Шишло са надимком Первиња. Пан Каменецкиј прекидао је читање грдећи свакојако, а русокоси Пољак преврну трчку и поче читати женска имена: Јелена Моско, Констанција Липскаја, Килина..

— Стој! — пракиде га велики пан, — ког врага ми читаш то?

— Оне женске, велики пане, што их покоси велика болест..

— Зар вреди шкратати и читати о свакој стрини! Остави се тога Феликс ће већ записати то ђубре.. Ти бележи само моје витезове!

(Наставиће се.)

Т р г о в и н а.

БУДИМПЕШТА, 29. окт. 1906.

(Брвојавни извештај).

Готова роба.

Раж прве квалитете 12 кр. 65 п. до 12 кр. 75 п.

Раж средње квалитете 12 кр. 35 п. до 12 кр. 45 п.

Јечам за храну 12 кр. 70 пот. до 13 кр. 30 пот.

Јечам за кување пшва — кр. — п.

до — кр. — п.

Зоб прве квалитете 14 кр. — п. до 14 кр. 30 п.

Зоб средње квалитете 13 кр. 80 п. до 14 кр. — п.

Кукуруз домаћи 13 кр. 60 пот. до 13 кр. 80 п.

Т е р м и н и

Жито на октобар 14 кр. 32 п. до 14 кр. 34 п.

Жито за април 1907. 14 кр. 84 п. до 14 кр. 86 п.

Раж за април 1907. 13 кр. 98 п. до 14 кр. — пот.

Кукуруз за мај 1097. г, 10 кр. 28 п. до 10 кр. 30 п.

Решица за август 26 кр. 50 пот. до 26 кр. 70 пот.

Све од 100 кила

Изашла је из штампе књига:

Ј е с м о л и

на добром путу?

Говор Јаше Томића

на дан четрдесетогодишњице

„Заставе“.

Књига износи 2 штампана

табачка. Цена 20 петура, а са

поштарином 23 петуре, које се

може и у маркама послати. Мо

же се поручити код Косте Дере у

Н. Саду. Препродавци добијају

убичајени попуст.

Ваширска објава.

У Темешком Ковину, одржаће се 7. и 8. новембра по новом календару, митровдански **ВЕЛИКИ МАРВЕНИ ВАШАР** Дотеривање марве на вапар је дозвољено и отпочеће 6 а шатре се могу већ 5 новембра правити. На вапар је дозвољено сваковрсно марву дотеривати.

Милан Јовановић

ваширски закупњак
у Темеш Ковину.

1459 1-1

ЗА МОЈУ

ЛИМАРСКУ РАДЊУ

потребујем 2 момка, који су вешти грађевном послу.

Мирко Мишковић

у Руми

1. 1464 1-2

I-ва српска каменорезачка радња у ВРШЦУ.

КО ТРЕБА леп и јефтин каменити прет ил пирамиду нег купи само код Србина

Светислава Кешанског у ВРШЦУ.

Израда слова вештачка.
1. 1233 17-30

Женидбена понуда.

Србин занатлија из Босне тражи девојку Српкињу са добром кућевном наобрабом 20—23 године стару са миразом 2—3000 круна. Понуда са фотографијом нека се шаљу на администрацију „Заставе“ под: „Сретна удаја, број 333.“ — Дискреција зајамчена. 1. 1458 2-8

Нова радња готових

одела

Панте Спаића у Новом Саду, дунавска ул. бр. 36. добила је огроман набор најмодернијег њиног јесењег и зимског одеља за мушке, женске и децу.

Цене ниске и утврђене.

1. 1325 14-

ЗГОДИТАК од 100.000 КРУНА

ПРУЖИ РУКУ • СРЕЋИ •
која те зове!

Краљ. мађ. привил. класна лутрија моја је по плану своје најпробитачнија од свију иностраних лутрија пружа играчима прилику да са мало новаца дођу до великог богатства. У овој лутрији има 125.000 лозова од којих се 62.500 лозова извлаче са добитцима значи да сваки други лоз мора добити.

ЗГОДИТЦИ СУ ОВИ: 600 000, 400 000, 200.000 2 по 100 000, 2 по 90.000, 2 по 80 000, 2 по 70.000, 2 по 60 000, 50.000 3 по 40 000, 3 по 30.000, 6 по 25.000, 9 по 20 000 13 по 15 000, 44 по 10.000, 61 по 5000, 22 по 3000, 475 по 2000, 961 по 1.000 и т. д. свега има за исплату 16 милиона 457.000 круна.

● Вучење прве класе је 22. и 23 новембра о. г. ●
Цена оригиналној срећки јесте: 1/1 лоз круна 12 1/2 лоз кр. 6, 1/4 лоз кр. 3, 1/8 лоз кр. 1-50

Срећке пишу се само онима који буду претходно новац полагали. Новац најлакше слати поштанском упутницом.

Порудбине се извршују брзо и тачно.

Кореспонденција на српском језику

Јосиф Д. Фархи
гл. колектор краљ. мађарске кл. лутрије. Dobány útcza 28.
у Будимпешти. 1. 1432 2-10

ЗГОДИТАК од 100.000 КРУНА